

כאלו בנה עולמות, שהרי בתורה נבנה העולם ונתן. זהו שכתוב (משל' ח) בחקמה יסד הארץ פון שמים בתבונה, וכתווב (שם ח) ואיה אצלו אמון ואיה שעשועים יום. שקל מי שמשתדל בה, ממקן עולמות ומקיים אותך.

ובא וראה, בזוז עשה הקדוש ברוך הוא את הארץ וברוחו הוא עומד, רוח של אלוה שיעסוקים בתורה, וכל שכן רוח של הכל תינוקות של ביתך. מה רב טובך - זה הטוב שנגענו. ליראיך לאוותם יראי חטא. פעלת לחוסים בך - מה זה פעלת? זה מעשה בראשית. רבי אבא אמר, זה גן עדן, שהרי באמנות עשה אותו הקדוש ברוך הוא בארץ, כמו שלמעלה, לתקן בו את האזכרים. זהו שכתוב (תהלים לא) פעלת לחוסים בך נגד בני אדם. שהרי הוא נגד (בני) אדם, והאחר גדור עליונים קדושים. אמר רבי שמעון, גן העדן למעלה ונגד בני אדם הוא, [אפילו] אחר הוא נגד בני אדם להתנס בצדיקים שעושים רצון רבונם.

ויבלו - שגלי מעשים שלמעלה ומעשים שלמטה. השמים והארץ - למעלה ולמטה. רבי שמעון אמר, מעשה ואמנות התורה שבכתב ומעשה ואמנות תורה שבבעל פה. וכל צבאים אלה פרטיהם התורה, פנים לתורה. ויבלו, שבעים פנים לתורה. ובזה - שהתקיימו ונתקנו זה בזה. שמים וארץ - פרט וככל. וכל צבאים - סודות התורה, טהרות שבתורה וטמות שบทורה.

דאשׁתְּדֵל באורייתא בכל יומא יוצי למחייו ליה חולקא בעלמא דאתמי, ויתחשב ליה כאלו בגין עלמין, דהא באורייתא אתה עלמא ואשׁתְּכַלְּל הָדָא הוּא דכתייב, (משל' ג) בחקמה יסד הארץ פון שמים בתבונה, ובתיב, (משל' ח) ואיה אצלו אמון ואיה שעשועים יום יום וכל דاشׁתְּדֵל בה שכלייל עלמין וקיים ליה.

ויה חזי, ברוחך עביד קדשא בריך הוא עלמא, וברוחך מתקיימא, רוחך דאנון דלעאן באורייתא, וכל שכן רוחך דהבל דרבבי דבי רב. מה רב טובך דא טיבא דאתגנין. ליראיך לאנון דחליל חטה. פעלת לחוסים בך. מי פעלת דא עובדא דברראשית. רבי אבא אמר דא גן עדן, דהא באומנותא עביד ליה קדשא בריך הוא באירועא בגונא דלעילא. לאתתקפה ביה צדיקיא (דף מו ע"ב) הָדָא הוּא דכתייב (תהלים לא) פעלת לחוסים בך, נגד בני אדם, דהא הוא נגד (בני) אדם. ואחרא נגד עלאין קידישין. אמר רבי שמעון גן עדן לעילא ונגד בני אדם הוי (ואפלו אחרא נגד בני אדם חי) לאתפנשא ביה צדיקיא דעבידי רועתא דמאריהן.

ニיבלו, דכלו עובדין דלעילא ועובדין דלתתא. השמים והארץ לעילא ותפא. רבי שמעון אמר עובדא ואומנותא דאורייתא שבכתב ועובד ואומנותא דתורה שבבעל פה. וכל צבאים אלין פרטיו דאורייתא אפין דאורייתא שבעים פנים לתורה. ויבלו, דאתקימנו ואשׁתְּכַלְּל דא בָּדָא. שמים וארץ פרט וככל. וכל צבאים, רזי דאורייתא דכין דאורייתא מסא奔 דאורייתא.